

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulū 11. SIBIIŪ, 15 NOVEMBRE 1893. Anulū XXIV.

Cu durere aducemū la cunoscința on.
public, că

Dr. Ioanū Crișianū,

Asesorū consistorialū, Protopresbiterū, profesorū seminarialū, fostū secretarū II. alū Comitetului Asociațiunei și directorū alū scōlei civile de fete a aceleia, a încetatū din viētă la 9/21 Octobre a. c. în etate de 40 anī și la 11 anī de activitate profesorală.

Immormētarea iubitului nostru defunctū s'a făcutū Lunī 11/23 Octobre cu frumósă solenitate.

Fiă-i memoria cu laudă!

Sibiiu, 12/24 Octobre 1893.

Redacțiunea „Transilvaniei”.

CUVĒNTULŪ PRESIDIALŪ

alū d-lui vicepreședinte Dr. Ilarionū Pușcariū la deschiderea adunărei generale a Asociațiunei transilvane, ținute la 10/22 și 11/23 Octobre a. c. în Năseudū.

Prea onorată adunare generală!

Prea stimați Domni și Iubiți frați!

Unū simțemētū de adēncă mulțumire cuprinde inimile nōstre, de câte ori partea cea mai alēsă a naționalității nōstre, care o face inteligința, o vedem întrunită spre vreunū scopū salutarū, care tinde la binele obștescū alū nea-

mului nostru. Unu scopu salutaru, care aru fi mai pre susu, de cum este literatura si cultura unu poporu, nu esista. A incerca se demustru acestu adeveru prin argumente, aru insemna astadi a desconsidera inteliginta D-Vostru, cari prin prezentarea aici intr'unu numeru atatu de frumosu ati datu eo ipso cele mai eclatante probe, ca ati cuprinsu pe deplinu scopulu, ce cu toti nizuimu a se realiza si generalisa totu mai multu la poporul nostru romanescu, care posede cele mai favorabile dispoziitii intelectuale.

Bucuria nostra, ca ne aflamu astadi intruniți aici pentru promovarea si realizarea unu scopu maretu, numai o trista imprejurare o conturba, ca adeca lipsesce dintre noi neuitatulu nobilulu barbatu *George Barițiu*, președintele Asociaționei noastre, care in luna lui Maiu a anulu acestuia a trecut la cele vecinice, insoțitu de gratitudinea unu poporu, ce va remane totdeauna recunoscetoriu pentru lucrarea sa neobosită pe terenulu literaturii romane si pentru sacrificiile aduse in favorulu culturii poporulu romanu.

Dupa ce romanii din tote partile in deosebite renduri si-au manifestatu doliulu seu pentru ireparabila pierdere inca cu ocasiunea inmormentarei scumpulu barbatu *George Barițiu*, cred a fi de demnitatea adunarii Asociaționei, ca inca acum la intrunire in prima ședința se onoram prin radicare aducerea aminte a prea demnulu președinte alu Asociaționei, si totdeodata prin actu protocolaru se dam expresiune doliulu nostru profundu.

Si acum fiindu eu chiamatu in calitatea mea de vicepreședinte alu Asociaționei, a ocupa acestu onorificu loc si a conduce o adunare atatu de stralucita, in constiinta neajunseloru mele nu-mi remane alta, de cat a ve cere indulgenta d-vostre binevoitoare, de cumva nu voiu pute pe deplinu corespunde acestei insemnate si grele chiamari.

Stralucita adunare!

Intorcendu-ne privirea asupra problemei Asociaționei noastre, e bine si de folosu, ca cu ocasiunea adunarilor generale ale

Asociațiunei s'e ne dăm s'ema despre scopul' ei, despre mijlócele pentru realizarea scopului; e bine și de folos' mai departe, s'e cunóscem' ce s'a lucrat' în trecut' pe acest' teren', ce și-au' cugetat' dela început' antecesori' nostri, când' înainte cu 33 ani' au' înființat' Asociațiunea n'óstră, și întru cât noi cei de astăđi suntem în cursul' ideilor' lor' și în calea cea bună. Numai fiind' în tot' momentul' consci' de ceea ce voim și avem datorința a voi, vom fi în stare s'e corespundem misiunei-n'óstre culturale.

Décă vom ceti protoco'lele celor' dintăi adunări generale ale Asociațiunei, vom vedé, că înaintași' nostri, cuprinși de simțem'ntul' redeșteptării și aflându la poporul' român' un' gol' mare pe terenul' literatur'ei și al' cultur'ei, din cauza timpurilor' asupritóre ale trecutului, cu un' zel' febril' și cu un' entusiasm' au' pășit' la lucru și au' înființat' acest' paladiu' al' mușelor', care se numesce Asociațiunea transilvană pentru literatură română și cultura poporului român'. Dintre bunii bărbați inspirați de nobil' sentiment' cei mai mulți au trecut' la cele eterne.

Mulți dintre noi am cunoscut' figurile m'arețe, a Marelu' metropolit' *Șaguna*, primulu' președinte al' Asociațiunei, a bunulu' și zelosulu' metropolit' *Suluțiu*, a lui *Cipariu*, a lui Basiliu' bar. *Pop*, a lui *Bologa*, a lui *Baritiu*, ș. a. Mulți dintre noi am fost' martori la faptele lor', scim și cunóscem', ce au' lucrat' ei, eară generațiunea mai tinéră și posteritatea pot' învêța din scrierile lor', din cuv'ntările lor' și din protoco'lele adunărilor' generale ale Asociațiunei n'óstre, ce va se đică labóre, iubire, devotament' cătră neamul' se'.
.

Din acea pleiadă de bărbați nobili și đistinși puțin' mai sunt între noi. Acestora li-a destinat' provedința divină s'e mai împletéscă și mai mulți lauri în cununa lor' binemeritată.

Décă cetim cu atențiune cuv'ntările și disertatiunile bărbaților' nostri de litere, đesvoltate la primele adunări

generale, a unui Cipariu, Gavriilă Munteană, Barițiu, Cav. Pușcariu ș. a., cari disertațiunii conțină un fel de programă pentru Asociațiunea noastră, ne convingemă, că unul vorbesce cu tăria convingerii sale despre statorirea cât mai în grabă a unei ortografii în scrierea românească, altul despre compunerea unui dicționară ală vocabuleloră limbei românești, altul de adunare de documente, diplome și de cărți vechi, altul propune pentru realizarea acestoră scopuri mărețe înființarea de secțiuni științifice ș. a.

Esaminândă, ce a realizată Asociațiunea noastră din acest programă, trebuie să recunoșcemă, că ea n'a ajunsă încă a ficsa o ortografie pentru toți românii, ea a abscinsă deocamdată dela facerea unui lecsiconă, și dela înființarea și susținerea secțiuniloră științifice, pentru că problemele acestea de cea mai mare însemnătate pentru literatura română și cultura poporului română, împreunate cu spese, ce întrecă puterile materiale ale Asociațiunei, în decursulă timpului au ajunsă în mâni mai puternice. Academia română din Bucuresci, care în scurtulă timpă ală desvoltărei sale a ajunsă a dispune de mijlăce materiale mai însemnate și a trasă în sinulă seă bărbați de litere din tôte părțile locuite de română, se sperămă, că ne va da deslegarea cea mai norocăsă a acestoră probleme. Asociațiunea noastră a trebuită se-și măsore puterile sale, a trebuită se ia rolulă de sodală pe lângă măestrulă celă mare.

În vederea acestora nimenea nu va puté nega, că Asociațiunea și-a împlinită datorința cu scumpătate. Ea de 25 ani încóce a edată o fóiă a sa pentru publicarea de documente istorice, scrieri literare, istorice, economice ș. a. Ea din mijlăcele sale modeste și până acum a îmbărbătată și a căutată a grupa în giurulă seă pe scriitorii nostri mai talentați, a premiată mai multe scrieri de valóre și de folosă pentru poporă, au tipărită și tipăresce cu mijlăcele și sub auspiciile sale documente istorice și diplome nobilitare, ce

privescū pe români și sunt de o valóre mare pentru istoria noastră națională; a conlucratū la desvoltarea meseriilor prin ajutoriri materiale, a încuragiatū industria națională prin es-
 pozițiunile făcute la Brașov (1862) și la Sibiiū (1881), a creatū și împărțitū sume considerabile ca stipendii pentru studenții români talentați și lipsiți de mijlóce, a înființatū și susține o scólă civilă de fete cu internatū, în care se adă-
 postescū fetițe din tóte părțile locuite de români ș. a. ș. a. Nu a făcutū prea multū, dară destulū în împrejurările de față, și ce a făcutū, a făcutū bine și cu judecată matură, neprecipitându pașii săi fără de folosū.

Au rămasū încă multe de făcutū. Între altele sē nu uitămū sfatulū, ce ni l'a datu fericitulū literatū Cipariū (în disertațiunea ținută în anulū 1862 cu ocasiunea adunării generale a Asociațiunei în Brașovū), care așa se exprimă „de interesulū nostru publicū alū românilorū și ca obiectū demnū de scopulū societății, arū fi adunarea monumentelorū prețioase (cărți și manuscrise vechi în limba română), până ce nu se prăpădescū cu totulū, și încă în esemplare complete, nu numai, ci și publicarea lorū, séu celū puțin a unora mai înteresante din trânsele, în adevērū nu numai ca sē ne folosim de argumentulū lorū, carele mai în tóte e demn de cunoscință, ci și mai vĕrtosū din respectulū limbei întâile monumente ale literaturēi românesēi, așa precum facū și tóte națiunile, cari își prețuescū naționalitatea și limba lorū“. Totū Cipariū ne recomandă înființarea unei bibliotecēi, de cărțile vechi românesēi tipărite și manuscrise din timpurile mai vechi.

Eatā dară, domnilorū, o lucrare, la care fie-care din noi sē póte angaja, o lucrare, care este de celū mai mare folosū și potrivitū cu scopulū Asociațiunei. Asociațiunea a datū și până acum impulsū la aceste lucrări, și nu se póte nega, că s'a și aretatū între literații nostri români unū interesū viū pe acestū terenū.

Nu numai academiile și societățile literare de totă specialitatea, dar și privații, încât le ajungă mijlocele și sunt spriginiți de publicul inteligent, și-au făcut de cea mai pronunțată ocupațiune, de a aduna și eternisa toate urmele istoriei și limbei lor.

Întrebarea poate așa dară fi numai, că ce urme, ce monumente, în deosebii ce documente potă avé valóre de a fi publicate.

Academiilor și societăților literare, istorice, archeologice etc., le staă la dispozițiune îndestulitoare, potă dice, coplesitoare — arhivele publice și private; pe când chiemarea privaților, după natura lucrului, trebuie să se restringă la documentele, ce sunt încă risipite, potă și ignorate pe la particulari.

Înainte de anii 1830 neavându jurnale periodice, faptele noastre istorice le însemnaă în liniamente generale numai puținii chronicari, eară jurnalele, ce au început a se ivi după aceea, încă n'au putut cuprinde tot, — prin urmare ori-ce nu s'a publicat până acum și privesce trecutul nostru, ne dă materială binevenită pentru de a fi publicat, cu deosebire manuscrise de tot feliul, inscripțiunile monumentale, ruinele edificiilor istorice, legendele despre acelea etc.

În deosebii, ce ne privesce pe noi românii din țările Corónei ungare, de óre-ce vieța noastră publică s'a concentrat mai cu samă pe terenul bisericesc, aci aflăm un terenu destul de larg de a mai găsi atari urme istorice.

Înainte de toți literatul Timoteiu Cipariu a cunoscut între romani valórea și însemnătatea documentelor limbistice și istorice pentru romani, și a început ca o albină încă de pe la anii 1846 a le aduna și a le aduce la lumină pentru lumea literară.

Scrierile sale pe acest teren sunt destul de însemnate, și posteritatea va fi pururea cu deplină recunoștință pentru ostenelele puse pe acest teren.

Ce a făcut Cipariu se poate privi numai ca un început, care era trebuința a se continua. Metropolitul Andrei bar. de Șaguna în anul 1859 sub Nr. 953 din 19 Septembrie a făcut un apel către preoțimea din eparchia sa, a aduna tot felul de documente vechi, precum și a culege datele din tradițiunea poporului despre biserici și mănăstiri din țară și despre evenimente remarcabile din viața politică și bisericască a poporului român.

Acest apel n'a rămas fără rezultat, pentru că a încurs un material frumos, pe care Șaguna l'a exploatat și folosit pentru începutul unei istorii bisericesci naționale a românilor. Materialul prețios despre numărul însemnat de mănăstiri în Ardeal, ce se află în istoria lui bisericască, edată în tipar ca manuscris, este de a se mulțumi acelei încercări. Nu puțin a contribuit ierarchia nostri români de ambe confesiuni în această direcțiune pe la anul 1862, când la rugarea dlui I. Cav. de Pușcariu au adunat prin protopresbiteri și i-au comunicat datele privitoare la familiile nobile române, ce compun o frumoasă colecțiune de documente.

Încă mai sunt scrisori vechi, diplome, ce privesc familiile române, apoi manuscrite și cărți vechi, aruncate ici și colea, care până acum mai multă întempleră le-a conservat, decât îngrijirea omenilor; fără îndoială multe prin negrijă s'au perdut, este ora a unsprezecea, ca să le adunăm pe cele ce se mai află. Lucrarea acesta nu este de unul, de doi, ci este o lucrare destul de însemnată pentru a se angaja la ea mai mulți, se mai bine dicându, toți românii inteligenți.

Asociațiunea noastră este fătul unui entusiasm, care s'a manifestat în întregu poporul român setos după o instituțiune culturală, care se împreune pe toți românii din patrie. Ea este unica instituțiune în felul său, al cărui scop sânt, salutar și binefăcător ne face a ne întruni în totu anul odată și cu bucurie a da mâna unului altuia ca frate la frate. Ne-am adunat de astă dată aici, invitați și atrași de iubirea fraților nostri din Năsăud și ținut. Nu pentru prima oră ne aflăm astăzi aici. În anul 1870, așa dară după 10 ani ai existenței Asociațiunei, cu mare succes și cu multă bucurie și-a ținut aici Asociațiunea noastră adunarea sa generală.

Dacă Brașovul cu espozițiunea sa din a. 1862 a dat Asociațiunei noastre mare lustru, trebuie să șicem de Năsăud, că n'a rămas îndărăt cu sacrificiile aduse pe altarul culturii noastre naționale. Mai mult de 7000 fl. a adus prinos al iubirei de neam comunele din fostul district al Năsăudului. Dară nu numai acestea sunt, ce pe românul Năseudean l'a caracterisat între frații seși ca iubitor de progres cultural și l'a distins cu cele mai frumoșe virtuți cetățenesci.

Tac la acest loc de gloria, și numele cel bun, ce și l'a câștigat pe câmpul de luptă pentru patriă, împărat și rege, și me mărginesc a aminti, că cu 100 ani înainte de acesta s'au înființat în Năsăud o școlă centrală, din care a eșit o inteligență însemnată dintre civili și militari. La anul 1837 s'au creat în toate comunele grănițesci fonduri pentru școle din acest ținut; eară în anii 1851 a dat pentru școle fondul de montură cu ocaziunea desființării grăniței. În a. 1861 a donat pentru școle partea cea mai însemnată din venitul regaliilor, cari toate la olaltă taiă în sute de mii floreni. Așa a fost posibil, a se înființa gimnasiul mare din Năsăud, unde o mulțime de tineri

și-au priimitu și își priimescū crescerea și instruirea superiōră în limba maternă.

Când avem dară norocirea a ne afla cu adunarea generală a Asociațiunei de nou între frații nostri iubiți dela Năsăudū, nu potū sē vē întimpinū mai bine, de câtū cu cunoscută clasica salutare: „*Salve Romuli parva nepos*“!

Declarū adunarea generală de deschisă.

RAPORTŪ GENERALŪ

alū comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū despre activitatea sa în decursulū anului 1892.

Onorată adunare generală!

Comitetulū, ce vine a Vē presenta deastădată raportulū sēū, stă sub durerōsa impresiune a irreperabilei perderi, ce a înduratū Asociațiunea în ziua de 2 Maiū n. prin trecerea la veciniciă a neuitatului sēū președinte George Barițiū.

Pe acea pagină de doliū a istoriei, unde însemnatū va rămānē pentru tōte timpurile ultimulū ceasū alū vieții trecătore a acestui bărbatū trimisū de providință la poporulū românū, națiunea recunoscătore a imprimatū neperitōria amintire a aceluia, care aprōpe șese decenii de-a rēndulū și-a legatū nedespărțitū numele de renașcerea nōstră națională și culturală.

Dreptū espresiune pregnantă a acestei renasceri s'a creatū cu eminenta sa conlucrare Asociațiunea nōstră, și nu a rēmasū unū singurū momentū de rodnică activitate dela intemeierea ei până cândū mōrtea crudă a ruptū din mână lui George Barițiū condeiulū sēū sublimū, care momentū sē nu pōrte timbrulū ingeniului organizatorū alū secretarului I. și mai apoi alū președintelui de piă memoriă *George Barițiū*.

Analele Asociațiunei nōstre vorū preda posterității neobositulū zelū și neasemēnata ardōre, care George Barițiū

cu o abnegațiune catonică le-a pusă întru realizarea aspirațiilor noastre culturale.

Nu este deci aici locul, de a face panegiricul acțiunilor repausatului nostru președinte, cari s'au apretiat cu grațitudine și admirațiune și în decisiunile ședinței extraordinare a comitetului nostru ținute la 21 Maiu n. 1892, din incidentul Țilei octogenare a vieții lui atât de bogate în fapte; totu ce voimă este să arătăm, că comitetul D-Voștră, atinsu în prima liniă de doliul generalu, a căutat să-și manifesteze într'unu modu demnu de Asociațiune sentimentele de profundă jale în fața catastrofei, ce l'a ajunsu în ziua de 2 Maiu a. c.

Comitetul, convocată îndată după mutarea la cele eterne a preaiubitului său președinte, a adusă în mijlocul unei adânci consternațiuni decisiunile date publicității în numărul din Maiu anulă curentu alu foiei Asociațiunei „Transilvania“, consacrată exclusivă memoriei creatoriului acelu organu: George Barițiu.

În acestu număr s'a resumată decursul dureróselor Țile, în cari președintelui nostru i s'au dată ultimele onoruri și dovedile doliului generalu, manifestatū dela Curtea Regală și Academia din București până la țeranul românū dela sate.

Nu voimă să relevăm la acestu locu detaiurile manifestățiunilor nesfârșite de condolență, cari s'au unitu împrejurul coșciugului fericitului nostru președinte, și ținemă să notămă numai, că Academia română din București, care jeleă și ea pe ilustrul său președinte, s'a prezentatū prin o delegațiune compusă din domnii: N. Ionescu, I. Calinderu, V. Maniu, N. Quintescu și I. Bianu.

Doliul, în care a ajunsu și Academia română, a aflatū espresiune și mai târziu în faptulū, că Academia i-a făcutū fericitului său și alu nostru președinte unū parastasū, la care invitatū fiindū și comitetul nostru, a cređutū de cuviință să se reprezente în modu oficiosū prin o delegațiune.

Comitetul crede a fi întrupat prin pașii întreprinși intenționile întregului corp, a cărui reprezentare i s'a încredințat, și are firma convingere de a fi fost interpret fidel al opiniei noastre publice, când întru eternizarea memoriei lui George Barițiu în ședința sa extraordinară dela 9 Mai a. c. a înființat un fond, care se porțe pentru toate timpurile numele „George Barițiu“.

Acest fond a priimit destinațiunea, ca din el să se acorde premii pentru produse literare și locuri libere pentru eleve în internatul Asociațiunei.

Dând fondului acesta menire, comitetul a avut în vedere să eternizeze două momente din creațiunile immortale ale președintelui de piã memoriã George Barițiu: momentul, când la începutul vieții sale publice părintele publicisticii române prin condeiul său de scriitor a contribuit atât de puternic la trezirea din somn a conștiinței naționale a poporului român, și faptul, că apusul vieții sale l'a consacrat întru asigurarea creșterii naționale a femeii române prin conlucrarea sa intensivă pentru înflorirea școlii civile de fete a Asociațiunei.

În scopul creării acestui fond comitetul a resignat din partea Asociațiunei fondul existent pentru memoria reposaților și a decis, ca în viitoriu toate sumele, cari se vor înainta la Asociațiune întru amintirea celor repausați, să se conteze la acest fond. Totdeodată s'a distribuit imediat un apel către românimea de pretutinden, pentru ca toți aderenții principiilor marelui bărbat să aibă ocaziune de a contribui cu obolul lor la mărirea numelui lui George Barițiu, și prin acesta la înflorirea literaturii și culturii poporului român. Fiind astfel puse bazele fondului, ca menirea lui să se pótă realiza dela început chiar, comitetul a decis, ca toate sumele votate din fondul general al Asociațiunei pentru scopuri identice, să se transpună în viitoriu drept dotațiune la fondul „George Barițiu.“

Supunându apreteării Onoratei adunări generale pașii inițiați din incidentul dureros ală perderii președintelui nostru de vecinică amintire, comitetul în conformitate cu dispozițiunile §-lui 32 lit. g. ală statutelor și ale conclusului adunării generale din Dejü Nr. prot. 33, își iea voiă a presenta onoratei adunări generale următorul raportü despre activitatea sa în timpul dela 1 Ianuariü până la 31 Decembre 1892.

I.

Despre ședințe.

Dispozițiunea cuprinsă în §. 30 alinea 1 a statutelorü impune comitetului obligamentul, de a ține în fie-care lună o ședință. În condițiunile personale, cari s'aü ivitü în urma gravei îmbolnăvirii a secretariului ală II, comitetul s'a silitü a se conforma după putință acestei dispozițiunii și s'a întrunitü pentru îndeplinirea datorințelorü sale normate în §. 32 din statute, în câteva luni și în mai multe ședințe, ală cărorü numărü totalü este de 15, și anume 12 înainte de adunarea generală din Sibiiu, ér 3 după acésta.

În tóte aceste ședințe aü funcționatü și după alegerea făcută prin adunarea generală din trecutü totü vechii funcționari, fiind-că comitetul în vederea împregiurării, că întréga gestiune a Asociațiunii se întemplă după anulü solarü, a decisü, ca noiï funcționari se între în activitate totdeauna cu 1 Ianuariü, ce urméză după adunarea generală, în care aü fostü aleși.

Conformându-se acestei decisiunii, comitetulü și-a desfășuratü activitatea cu executiva vechilorü funcționari până la 1 Ianuariü 1893, cândü fostulü secretariü al II-lea Dlü Dr. I. Crișianü și-a predatü oficiulü, ear noiï funcționari aü intratü în activitate, afară de dlü cassariü Gh. Candrea, care încă în cursulü lunei Decembre 1892, în urma strămutărei sale din Sibiiu, a depusü mandatulü de cassarü, și în loculü vacantü s'a instituitü de cassariü în modü interimalü membrulü comitetului Leontinü Simonescu.

Astfelu constituitu comitetulu, alu carui preşedinte de piã memoria şi vicepreşedintele au fostu aprobaţi în demnităţile loru prin scriptulu dlui ministru r. u. de interne dto 2 Novembre 1892, Nr. 83.528, în totu restimpulu şi în limitele date a iniţiatu paşii de lipsã pentru organizarea nouã, şi totdeodată pentru lãrgirea baselorũ spre ajungerea înaltei ţinte, care i-au impus-o Asociaţiunei statutele sale.

Comitetulu, pe lângã resolvirea actelorũ curente, a fãcutu dispoziţiunile de lipsã pentru esecutarea decisiunilorũ adunãrei generale anteriore, şi întocmindu-şi activitatea, câtu s'a pututu, în marginile budgetulu, a folositu modestele mijloce preliminate pentru necesităţile administrative, culturale şi literare.

Între aceste înşirãmu mai alesu stipendiele şi ajutóriele pentru studenţi, susţinerea scõlei de fete cu internatũ a Asociaţiunei şi edarea organulu „Transilvania“.

1. Încãtu pentru stipendii şi ajutõrie, comitetulu a urmãritu principiulu de a le acorda şi pentru anulũ curentũ acelora, cari au legitimatũ unũ progresũ şi o purtare moralã, care ne garantãzã ajungerea scopulu, în vederea caruia s'au conferitũ.

Conspectulu alãturatũ $\frac{1}{2}$. arãtã numele acelora, cari au fostu împãrtãşiţi de stipendii şi ajutõrie.

a) Întrã aceste ajutõrie sã relevãzã mai alesu, cã în urma generositãţii adunãrii generale din anulũ 1892 a acţionarilorũ institutulu de creditũ şi economii „Albina“ şi a dlui Dr. A. Maniũ, notariũ publicũ reg. în Oraviţa, comitetulu a dispusũ de 14 stipendii pentru eleve interne ale scõlei civile de fete, mai adaugẽndu-se pentru acelũ anũ şi alũ 15-lea stipendiũ seũ mai bine đisũ ajutoriũ din colecta pentru scõlã. Tõte aceste stipendii pe lângã considerarea stãrii materiale a pãrinţilorũ s'au votatũ la 15 interne, cari suntũ înregistrate în conspectulu alãturatũ.

b) Referitoriũ la stipendiulu de 500 fl., preliminarũ din suma de 1000 fl. v. a. votatã în şedinţa II Nr. prot. 24 p. 3

lit. b) a adunării generale din Hațegü, întru asigurarea unei surescenențe a puterilor didactice la scöla de fete a Asociațiunei, adunarea generală din anulü trecutü a autorisatü acestü comitetü, ca în calea unui noü concursü së-lü acörde unui tinëru cu studii academice, care arü primü obligamentülü de a-și câștiga cualificațiunea specială reclamată pentru scölele civile.

Acestü stipendiü însë cu privire la împregiurarea mai alesü, că concurenții n'aü doveditü perfecta cunoscință a limbii germane, care s'a pusü ca condițiune prealabilă, nu s'a pututü conferi, ci a rëmasü disponibilü.

În asemenea condițiuni comitetülü în vederea necesității de puteri didactice, ce se simte mai alesü cu privire la limba germană, s'a determinatü pentru crearea unui noü postü de învățatorii suplentü, pentruca în acestü modü së asigureze desvoltarea treptată a scölei și së economiseze remunerațiunile, cari în condițiunile actuale se dau unorü puteri ajutătorie pentru cursulü complementarü.

2. În legătură ne luămü voiă a resuma dispozițiunile comitetului luate întru esecutarea decisiunilorü adunării generale din trecutü.

a) Prin conclusulü adunării generale din ședința II Nr. prot. 13 lit. c) comitetülü a primitü însărcinarea de a presenta adunării generale o propunere motivată în privința contopirei fondurilorü mai micü și fără destinațiune specială în fondulü generalü alü Asociațiunei. În urma acestorü con-cluse comitetülü a însărcinatü pe funcționarii sei de cassă, ca după studiarea naturei de dreptü a fondurilorü din cestiune së înainteze unü proiectü de propunere în causă.

Aceștia aü supusü unui amënunțitü studiü originea și condițiunile fondurilorü, dar fiindü acëstä lucrare împreunată cu multe greutăți, nu aü potut'ö finalisa, și astfelü comitetülü în vederea responsabilității sale și-a rezervatü a propune numai adunării generale viitoare unü proiectü pentru contopirea fondurilorü din cestiune.

b) Pe baza însărcinării cuprinse în decisiunea din ședința II Nr. prot. 13 lit. c) a adunării generale, de a introduce sistemul de contabilitate modernă, spre a se pute oricine orienta asupra conținutului rațiociniilor, comitetul a dispus, ca cu începere dela 1 Ianuariu să între în vigoare un nou sistem de contabilitate pentru jurnalele speciale și jurnalul general al cassei, și e de convingere, că formularul actual prin simplitatea și claritatea sa va asigura evidența și va ușura scontrarea cassei.

c) Referitoriul la fondul întru amintirea celor repotați, comitetul a luat dispozițiunile de lipsă, ca publicul român să se fi înștiințat despre crearea lui, și despărțemintele au fost avisate să-și valideze influența pentru mărirea acestui fond.

Lipsindu-i însă destinațiunea specială, comitetul crede a fi corespuns intențiunilor adunării generale, cându resignându-lă la fondul George Barițiu, i-a dat menirea, care mai mult corespunde scopurilor noastre literare și culturale.

d) Înărcinării de a îngriji de încassarea tacselor restante, a corăspuns acestu comitetu dându unu circularu la tôte despărțemintele.

e) Primindu prin concludul Nr. 14 alu adunării generale din ședința II. mandatul, de a executa conclusele neexecutate ale adunării generale din anul 1890, privitoare la instituirea unei cărți de aur întru memoria donatorilor, la procurarea portretelor președinților și a altor binefăcători, comitetul a dispus, ca numele binefăcătorilor să se inducă în cartea de aur, și după întregirea comisiunei esmise în anul 1888, a inițiat pașii de lipsă pentru procurarea portretelor fericților președinți ai Asociațiunei, însărcinându cu executarea portretelor atelierul artisticu „Urmașii lui Philip Schäffer“ din Viena, care ni-a trimis deja portretele bine executate ale fericților președinți Andreiu bar. de Șaguna, Ladislaș br. Popp, Timoteiu Cipariu, Iacobu Bologna și George Barițiu.

Acestea conform concluserorū anteriore ale adunării generale se vorū așeza în modū sērbătoreșcū în sala festivă a școlei de fete.

f) Primindū prin concludulū adunării generale din ședința II. Nr. prot. 14 lit. b. autorisarea, ca restulū rēmasū din cele 2000 fl. preliminate pre 1890 și 1891 pentru scrieri literare, sē-lū speșeze pentru lucrările, ce i s'au prezentatū și i sē vorū mai presenta spre censurare și premiare, și în specialū pentru continuarea tipării documentelorū istorice începute sub auspiciile Asociațiunei de dlū I. cav. de Pușcariū, comitetulū a făcutū dispoșiile de lipsă, pentru-ca operele dlorū Ioanū Popū Reteganulū, Simeon Stoica și Titu Budu, premiate în urma concursulū literarū, alū cărui rezultatū s'a arētātū în raportulū supletorū din anulū trecutū, sē se dea cātū mai curēnd publicității. Cātū pentru colecțiunea datelorū istorice, comitetulū a cređutū de lipsă a înlesni acēsta operă de importanță adresāndu-sē la corporațiunile nōstre înalte bisericesci și la despărțēminte, ca sē contribue la popularisarea și completarea acelorū documente.

g) Referindū-se la concludulū adunării generale privitorū la revisiunea statutelor, fiindu-ī datā comitetulū latitudinea de a presenta proiectulū la unū timp oportunū, fără a lega eventuala modificare de unū terminū ficsū, avemū onōre a raporta, că comitetulū în calea unei comisiuni anumite pentru acēstū scopū a inițiatū lucrările pregătitoare, ca la timpū potrivitū sē fiā în pozițiune de a corespunde mandatulū primitū.

h) Primindu-se prin decisiunea principială a adunării generale din ședința II. prot. 16 propunerea dlui A. Vlaicu, de a sē pertracta cauzele privitoare la literatură chiarū în adunările generale, Comitetulū nu a ajunsū în pozițiune de a studia modalitățiile de esecutare a acelei decisiuni principiale din causă, că dl Vlaicu, recercatū de comitetū a espune mai în detalilū modulū de esecutare a acelei propunerī, până astăzi încă n'a satisfăcutū.

În legătură revenind la conclusele adunării generale din Hațeg, comitetul își ia voia a raporta următoarele:

i) Însărcinării de a stăruî pe lângă despărțeminte, ca să i se arete înainte de adunarea generală lista delegaților esmiși, comitetul a satisfăcut și de astădată prin un circulariu, și numele reprezentanților însinuați se vedu în lista alăturată sub ²/_.

Tot asemenea și-a împlinit comitetul datorința de a invita direcțiunile despărțemintelor, a arăta toate casurile de morțe între membrii Asociațiunei, și casurile venite la cunoștința comitetului se cuprind în consemnarea alăturată la altu titlu alu acestui raport.

k) În urma mandatului, de a însista pentru arangiarea unei esposițiunii de industrie și de produse agricole în locul adunării generale, comitetul și deastădată s'a pus în legătură cu direcțiunea despărțemintului XXI, dar în urma restricțiunilor introduse în vederea esposițiunei regnicolare nefind prospecte de a se câștiga concesiunea necesară, a fostu deocamdată necesitătu a renunța la realizarea acestui planu, pentru a căru esecutare direcțiunea despărțemintului Năsăud a desvoltat o deosebită stăruință.

3. Din activitatea comitetului însemnămu în fine și aceea, că comitetul a desbătutu în mai multe ședințe și a votat unu regulamentu alu afăcerilor interne ale comitetului Asociațiunei, care s'a pus imediatu în aplicare și se va tipări în fôia „Transilvania“ *).

4. Aici e locul s'ă ve raportămu, că fericitul Lazaru Baldi, cetățenu din Cluj, prin codicilulu Nr. 4 alu testamentulu s'eu dela 14 Novembre 1889, a făcutu Asociațiunei unu legatū de 1000 fl. v. a., care a și intratū la cassă.

5. În legătură V'ă împărtășimū și faptulū, că dlū G. Vișia, proprietarū de mine în Zlatna, prin reprezentantulu s'eu în dreptū a transpusū dreptū donațiune la Asociațiune

*) S'a publicatū în Nr. 10 a. c.

suma de 349 fl. 31 cr. v. a., cu dorința să fiă înscrisă între membrii fondatorii ai acestei Asociațiunii, pentru ce se și face propunere la altă locă ală acestui raportu.

6. În urmă cu provocare la decisiunea adunărei generale din anul trecut, avemă onóre a raporta, că nefindă până acum limpeditū rēmasulū după fericitulū de piă memoriă Ladislaū Vajda, secretariū, cestiunea legatului de 200 fl., lăsați scōlei de fete, a rēmasū pendentă.

II.

Despre șcōla Asociațiunei.

Urmărindū șcōla înalta misiune de a da o educațiune superiōră femeii române, comitetulū a usatū de drepturile sale de dispozițiune și priveghiare în conșelegere cu organele șcōlei, pentru a susține institutulū la nivelulū ajunsū și a-lū ridica la o instituțiune de modelū, spre care scopū de cândū cu căștigarea publicității progreséză mereū.

Date mai specificate referitóre la întocmirea și starea șcōlei și internatului sē cuprindū în programa VII, din care alăturămū unū esemplarū sub ³/.

De aceea ne mărginimū și constatămū la acestū locū, că acéstă șcōlă dimpreună cu cursulū complementarū a fostū cercetată în anulū școlarū 1892/93 de 89 de eleve, dintre cari aū repășitū în cursulū anululū 2 din cause familiare. În internatulū împreună cu șcōla aū fostū adăpostite 57 de eleve, dintre cari 51 frecuentéză șcōla Asociațiunei, ear 6 șcōla elementară a „Reuniunei femeilorū române“, care și ea dă unū contingentū pentru institutulū nostru.

Tocmai în considerarea legăturai intime dintre acéstă șcōlă și institutulū nostru și în vederea greutăților, ce se impunū reuniunei femeilorū române în insistența sa de a susține șcōla sa elementară la nivelulū cerutū, comitetulū s'a vędutū motivatū a încuviința cererea reuniunei, ca sē o absolve dela solvirea chiriei de 150 fl. începēndū cu 1 Iuliū a. c.

Pentru desvoltarea șcōlei civile de fete a Asociațiunei comitetulū s'a vędutū îndemnatū a reactiva cursulū comple-

mentarū și în considerarea, că starea actuală a corpului didactică era cea mai minimală după lege, comitetul pentru provederea instrucțiunei a votatū puterilor ordinare îngagate în cursul complementarū, și anume la doi învățători și o învățătoare, câte o remunerațiune de 100 fl., ear pentru lucrul de mână a instituitū pentru anulū școl. 1892/93 o instructoră provisoră avisându-î o remunerațiune de 200 fl.

Pentru acoperirea acestorū remunerațiuni comitetul a destinatū tacsele întrate dela elevele cursului complementarū, și întru câtū nu s'arū ajunge, din alte mijloce ale Asociațiunei. Acestū cursū s'a susținutū și pe anulū 1893/94.

Aici e loculū să arătămū, că instrucțiunea în școlă a fostū provădută în anulū curentū sub conducerea dnlui Dr. I. Crișanū, numitū directorū provisorū, de puterile didactice din trecutū, totū asemenea și instrucțiunea obiectelorū estraordinare, cu excepțiunea, că comitetul pentru propunerea musiceî vocale și-a îngagiatū o putere nouă, căreia i s'a votatū o remunerațiune de 200 fl. v. a.

Pentru escercitarea drepturilorū sale de supraveghiare comitetul a numitū unū delegatū în persóna fericitului de piă memoriă președinte G. Barițiū, ear' după trecerea la veciniciă a aceluia, a însărcinat cu acéstă funcțiune pe dnulū vicepreședinte Dr. Ilarionū Pușcariū.

Astfelū condusū și controlatū învățământulū, comitetulū din rapórtele delegațilorū sei a priimitū convingerea, că starea generală, progresulū și spiritulū școlei și alū internatuluiū aū corăspunsū orî cărei așteptări legitime.

2. Comitetulū nu a întârđiatū a lua tóte măsurile pentru îmbunătățirea stărei materiale a școlei, și constată cu mulțumire progresulū realizatū și în acéstă direcțiune.

Rațiociniulū școlei și alū internatuluiū pe 1892/93, prezentate de direcțiunea școlară, din care se vede, că în decursulū acestui anū școlariū percepțiunile aū atinsū suma de 15,433 fl. 88 cr. v. a., ear erogațiunile facū în totalū 15,401 fl. 76 cr., rezultândū la 30 Iuniu a. c. unū saldū alū

cassei de 32 fl. 12 cr. v. a., a fostă censurată prin o comisiune numită din partea comitetului și a fostă găsită în ordine și aprobată.

Pentru informare, în conformitate cu concludulă adunărei generale din Hațegă, avemă onôre a-lă alătura aici sub ⁴/.

Ca venite estraordinare ale școlei înregistrămă suma de 500 fl., votată pentru trebuințele curente ale școlei prin adunarea generală a acționariloră institutului de credită și de economiă „Albina“ din anulă curentă, și suma de 1457 fl. 40 cr. v. a., ce ni s'ău pusă la dispozițiune din colecta întreprinsă pentru scopuri culturale prin fericitulă președinte George Barițiă.

3. În legătură cu rațiociniulă pro 1892/93 se alătura sub ⁵/ pentru orientare și budgetulă stabilită pentru anulă școlastică 1893/94.

III.

Administrarea averei Asociațiunei.

1. Administrarea averiă Asociațiunei s'ă efectuită și în anulă de gestiune 1892 pe lângă observarea evidenței și a controlă corespundătoare. Tacsele dela membri nuă încursă în anulă numită cu destulă regularitate, cu tôte că comitetulă a insistată prin circulară adresată la tôte despărțemintele pentru încassarea loră.

2. În alăturare sub ⁶/ ne permitemă a presenta Onoratei Adunări generale rațiociniulă pe anulă solară 1892, pregătită de fostulă cassariă ală Asociațiunei, dlă Gh. Candrea și rectificată în formă prin o comisiune a comitetului, dimpreună cu ună raport specială ală fostului cassariă referitoriă la rațiociniă și la rezultatele obținute.

Din rațiociniă se vede, că în decursulă anulă 1892 venitele fondului generală ală Asociațiuneiă aă fostă 13,483 fl. 80 cr. v. a., erogațiunileă aă fostă 11,650 fl. 32 cr. v. a., rezultândă ună saldă de 1833 fl. 48 cr. Avera fondului generală a fostă la 31 Decembre 1892 de 159,651 fl. 15 cr.

Înręga avere administrată de comitetul Asociațiunii a fostă la același termină de 184,347 fl. 39 cr.

Se arătă mai departe, că din venitele încassate sub diferite titluri s'aă acoperitū nu numai trebuințele bugetare, ci s'aă achitatū și spesele avute cu adaptări la casa Asociațiunii, cu diferite investițiuni și imposité nouē etc.

3. La cele espuse cu privire la rațiociniā adaugemū, că afară de venite ordinare în decursulū anului 1892 aă intratū în favorulū școlei:

a) suma de 500 fl. v. a. pentru trebuințele curente ale școlei dela institutulū „Albina“;

b) suma de 500 fl. dela institutulū de creditū și economiā „Albina“ pentru crearea à 10 stipendii de câte 50 fl., pentru eleve adăpostite în internatulū Asociațiunii, ce s'aă computatū în contulū curentū al școlei la institutulū „Albina“;

c) suma de 200 fl. intratā dela dlū Dr. A. Maniū, notariū publicū reg. în Oravița, pentru crearea a 4 stipendii de câte 50 fl. pentru eleve adăpostite în internatulū Asociațiunii.

4. În legătură cu rațiociniulū pro 1892, ne luămū voiă a Vē presenta proiectulū de bugetū alū Asociațiunii pro 1894 sub 7/.

IV.

Membrii Asociațiunii.

a) Membri ai Asociațiunii aă fostū în anulū 1892, ținendū contū singurū numai de aceia, cari aă solvit tacsele:

1. fundatori 87;
2. ordinari pe vieță 181;
3. ordinari cu tacse anuale 343.

Între membrii arętați nu se află și cei înregistrați în lista alăturată sub %/ ca însinuați dela adunarea generală din Sibiu încóce până la finea anului 1892 și din 1 Ianuariū 1893 până la presenta adunare generală.

b) Lista alăturată sub %/ și rectificată pe basa informațiunilorū priimate dela direcțiunile despărțemintelorū, arătă numele membrilorū repausați ai Asociațiunii.

V.

Biblioteca Asociațiunei.

Biblioteca „Asociațiunei transilvane“ la finea anului 1892 a constată din 2723 opurî în 6453 tomurî, 4409 broșurî și 15 carte, față cu 2639 opurî în 6130 tomurî, 4177 broșurî și 12 carte la finea anului 1891. Sporiulă acesta considera-bilă față cu anulă 1891 provine mai alesă din impregiura-rea, că pregătindă-se ună noă catalogă pentru bibliotecă, pe basa aceluia a fostă cu putință o numărare mai esactă decăt în trecută a cărțiloră bibliotecei.

Altcumă la acelă sporiă au mai contribuită: Academia magiară de sciințe din Budapesta, Academia de sciințe ces. reg. din Viena, Academia română din Bucuresci, Universitatea săsescă din Sibiiu, Verein für siebenbürgische Landeskunde, Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften, Biblioteca națională din Florența și Roma; apoi regretatulă președinte ală Asociațiunei George Barițiū, pre cândă se afla încă în vietă, a contribuită cu 28 opurî de valóre mai alesă din literatura noastră națională, și în urmă dlă Ioană Kalinderă, membru ală Academiei române, cu 12 opurî.

Observăm, că nu este computată în numărulă de mai susă biblioteca reposatului președinte George Barițiū, constatătore din circa 438 opurî în 510 tomurî și 563 broșurî, dăruită Asociațiunei din partea ereșiloră regretatului, carea încă nu este arangiată și catalogisată.

Dintre scrierile periodice aă încursă parte gratuită, parte în schimbă pentru organulă Asociațiunei „Transilvania“, următorele: „Gazeta Transilvaniei“, „Tribuna“, „Telegrafulă română“, „Luminătoriulă“, „Gazeta Bucovinei“, „Familia“, „Biserica și Scōla“, „Fōia diecesană“, „Gazeta poporului“, „Economia națională“ și „Romänische Revue“.

Dintre publicațiunile menite spre vëndare parte în fa-vorulă fondului generală ală Asociațiunei, parte unele în favorulă școlei civile de fete a Asociațiunei, cari însă se

cuprindă în statul general al bibliotecii, se află următoarele:

1. Acte și date despre conferința națională ținută în Mercuria la 1869 — 90 exemplare.

2. Actele privitoare la urdirea și înființarea „Asociațiunii transilvane“ 163 exemplare.

3. Adunarea (II) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Brașov în 1862 — 240 exemplare.

4. Adunarea (IV) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Hațeg în 1864 — 43 exemplare.

5. Analele „Asociațiunii transilvane“ pe anul 1880, fasc. I. — 373 exemplare.

b) Baiulescu B.: Despre necesitatea promovării și protecționării meseriilor între Români. 39 exemplare.

7. Bergner R.: Siebenbürgen. Eine Darstellung des Landes und der Leute. 28 exemplare.

8. Lazariciu I.: Elemente de poetica română. 21 exemplare.

9. Monografia școlii civile de fete a „Asociațiunii transilvane“ 244 exemplare.

10. Puscariu I. cav.: Date istorice privitoare la familiile nobile române 276 exemplare.

11. Șuluțiu Cărpinișeanu A.: Graiul ardelenesc în raport cu limba literară de peste Carpați. 26 exemplare.

12. „Transilvania“, organul „Asociațiunii transilvane“ din următorii ani: 1869 (61 es.), 1870 (48 es.), 1871 (79 es.), 1872 (102 es.), 1873 (76 es.), 1874, 113 es.), 1875 (131 es.), 1876 (137 es.), 1877 (116 es.), 1878 (196 es.), 1882 (77 es.), 1883 (90 es.), 1884 (83 es.), 1885 (274 es.), 1886 (295 es.), 1887 (1 es.), 1888 (56 es.), 1889 (93 es.), 1890 (115 es.), și 1891 (30 es.)

Privitoriu la bibliotecă mai constatăm următoarele:

a) Pentru a se întrebuița mai bine suma bugetară votată de adunarea generală din anul 1892, comitetul în ședința sa dela 20 Decembre 1892 a emis o comisiune, care din timp

în timpu sã vinã cu propuneri pentru suplinirea lacunelor, ce sã aflã în bibliotecã, prin procurarea scrierilor mai de valõre apãrute și a celor-*ce voru apãre în viitoriũ atãtu* din literatura nõstrã naționalã, cãtu și din literaturile strã-*ine*. Pe basa propozițiunilorũ acestei comisiunii s'au cum-*pãratũ* o seriã de opuri ale unorũ scriitori modernĩ, cari lucrãri în urma valõrei lorũ nu puteau lipsi din biblioteca Asociațiunei.

b) Bibliotecariulũ a pregãtitũ unũ nouũ catalogũ pentru bibliotecã, carele dupã-*ce se voru suplini lacunele existente* mai alesũ în ceea-*ce privesce literatura nõstrã naționalã*, și dupã-*ce se va catalogisa și biblioteca fericitului președinte* George Barițiu, se va tipãri pentru folosința publicului.

c) Pentru folosirea bibliotecii s'a elaboratũ și priimitũ unũ regulamentũ specialũ alũ bibliotecii.

d) „*Transilvania*“, organulũ Asociațiunei, s'a edatũ în anulũ 1892 sub redacțiunea primũ-secretariului Asociațiunei, a dlui Zacharie Boiu, în 850 de exemplare, distribuite la mem-*brii* Asociațiunei și în schimbũ.

VI.

Despãrțemintele Asociațiunei.

Formãndũ despãrțemintele arteriile de vietã ale Asocia-*țiunii nõstre*, comitetulũ constatã cu satisfacțiune, cã dãn-*du-se despãrțemintelorũ* prin nõua organizare condițiunile de a propaga cu succesũ *causa nõstrã culturalã*, în anulũ 1892 preponderanta lorũ majoritate au fostũ la înãlțimea chiamãrii lorũ.

Din procesele verbale ale celorũ 27 de despãrțeminte organizate pe deplinũ, despre a cãrorũ constituire a luatũ actũ *adunarea generalã din trecutũ*, comitetulũ a priimitũ convingerea, cã celorũ mai multe despãrțeminte nu li-a lipsit nici stãruința, nici inițiativa întru realizarea scopurilorũ Asocia-*țiunei*, și lucrãrile acelora au avutũ unũ cursũ normalũ și regulatũ atãtu în propriulũ cercũ de activitate, cãtu și în cestiunile de esecutivã lãsate despãrțemintelor.

Afară de aceste 27 de despărțăminte active, comitetul a continuat opera reorganizării, însă această lucrare nu a fost încoronată de succes în despărțământul Mociului și Ciachi-Gârbăului în lipsa de membri.

În asemenea condițiuni comitetul a declarat despărțământul proiectat XIX de desființat, și comunele care erau să-l compună, s'a alăturat la despărțămintele Dej, Sălagiu și Cluj. Cât pentru celelalte despărțăminte, inițiativa comitetului promite succes în despărțământul Sighișorei, unde s'a ivit în timpul din urmă dorința organizării.

În legătură cu aceste comitete constatăm cu regret, că despărțămintele Clujului, Gherlei și Devei, care sunt situate în centre de cultură și dispun de o populațiune dășă și doritoare de progres, n'a dat semnele de viață, care Asociațiunea ar fi în drept să le accepte.

VII.

Propuneri.

Supunându raportul acesta așteptării onoratei Adunări generale dimpreună cu aclusele :

1. Consemnarea stipendiștilor și ajutoarăilor Asociațiunei.
2. Consemnarea delegațiilor numiți de cătră singuraticele despărțăminte.
3. Programa a VII-a a școlei civile de fete a Asociațiunei.
4. Rațiociniul școlei civile de fete cu internat a Asociațiunei.
5. Budgetul școlei pentru anul școlariu 1893/94.
6. Rațiociniul Asociațiunei pro 1892 dimpreună cu raportul special al cassariului.
7. Proiectul de budget al Asociațiunei pentru anul 1894.
8. Consemnarea membrilor noufinsinați.

9. Consemnarea celorl repositați dintre membrii Asociațiunei, — ne rugăm, ca adunarea generală să binevoiescă:

a) a da comitetului absolutoriul pentru activitatea din 1892;

b) a declara de membri pe cei consemnați în lista prezentată;

c) a face amintirea obicinuită pentru membrii repositați;

d) a lua act cu aprobare despre raportul comitetului;

e) a aproba budgetul Asociațiunei propus pentru anul 1894;

f) a alege pe președintele și cassariul comitetului pe restul periodului 1893—1895 inclusive.

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane, ținută în Sibiiu la 7 Octobree n. 1893.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vicepreședinte.

Dr. Amos Frăncu m. p.,
secretar II.

DUPĂ ADUNAREA GENERALĂ DELA NĂȘEUDŪ.

Adunarea generală a Asociațiunei, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Octobree a. c. la Nășeudū, a trecutū. Dar precum o cântare frumoasă și după-ce s'a gătatū mai resună în urechile nōstre și mai vibrăză în inimile nōstre, așa și aceste puține zile, petrecute cu frații nostri din nordul Transilvaniei, au lăsatū plăcute reminiscențe în inimile tuturorū, cari au pututū participa la impresiunile acelorū zile festive.

De aceea venimū cu bucuriă a da o scurtă descriere a acelorū zile, completându în modulū acesta schița, ce amū cercatū a desemna în fōia acēsta pe când ne aflamū în ajunulū lorū.

În frunte cu vice-președintele Asociațiunei, Dlū vicariū arhiepiscopescū Dr. Ilarionu Pușcariu, plecară din sinulū

comitetului centrală dd. membri *Ioanū Papiū, Parteniū Cosma, Leontinū Simonescu, Onorin Tilea* și scriitorii acestorū șiruri.

Numerulū lorū crescū prin asocierea delegaților din Branū, Făgărașū, Blajū etc.; și sosindū Sâmbătă la amēdi în Bistrița, la gară deja ei aū fostū surprinși de căldurōsa întimpinare, ce li se făcū din partea despărțemintelorū Bistrița și Năsēudū-Bărgăū. Căldurosulū cuvēntū de bună-venire, ȡisū de dl Dr. Dem. *Ciută*, se termină cu unū viū „Se trăiască“ ! din partea numērosulū publicū. După cuvēntulū de mulțumitā, ȡisū totū cu asemenea căldură din partea dlui vice-președinte, și recomandarea reciprocă a celorū de față, unū lungū șirū de trāsuri duse pre toți în orașū, unde la „Hôtel Zöhler“ se servi uuū prānȡū veselū, ear pe la 2 ore p. m. conductulū se puse în mișcare spre Năsēudū; și acuși resuna frumosulū dealū spre Dumitra de neobositulū chorū alū Borgovenilorū.

Pogorindū spre comuna Prislopū, la marginea despărțemēntulū Năsēudū, o numērosă deputațiune împreună cu o frumosă cētā de tineri călāreți, în pitoresculū costumū someșenescū, accepta pre președinte și comitetū și-ȡ salutā prin rostulū celū elocentū alū dlui vicariū Dr. I. *Popū*, căruia cu însuflețire îi rēspunse dlū vice-președinte.

Ear la intrarea în Năsēudū întimpinā pre ȡspeți o frumosă pȡrtā de triumfū cu inscripția: „Bine aȡi venitū“ ! Dlū primarū Iacobū Predanū adresā vice-președintelū unū însuflețitū cuvēntū de bună-sositū din partea comunei opidane Năsēudū; și mulțumindū vice-președintele în cuvinte alese, poporulū adunatū în numērū imasantū și tinerimea scolarā, carea sub conducerea profesorilorū sēi forma spalirū, irupse în vii aclamațiuni, trēscurile începurā a sguduī aerulū, capela musicalā a pompierilorū voluntari întonā marșuri naționale, — era unū momentū, ce înălța inimile tuturorū. Ca în triumfū a fostū dustū președintele prin strada principalā, pe lângā mārētulū edificiiu gimnasialū, la quartirulū seū, casa

vicarială lângă piață, în fața năuiei bisericii, carea cu cele două turnuri ale sale domină Năseudul și totă romantica vale a Someșului; și aici a fostă întimpinată de stimabili domni și domnișoara a casei. De asemenea au fostă conduși toți oșpeții la cuartirele lor și priimiți cu tradiționala ospitalitate românească.

Sera de cunoștință întruni pre toți în sala otelului „Rahova“, unde în sunetul muzicii, al cântărilor „chorului dela Bărgău“ și al numărărilor salutării și resalutării se luă cina comună, și numai târziu (între noi fiă disu: unii ceva înainte, alții și ceva după meșul-noptii) se duse fiecare la ale sale.

Dimineața la 7 ore tinerimea scolară, condusă de profesorii ei, merse în frumoasă ordine la biserica cea mare și făcu rugăciunea îndatinată. Apoi urmă la 8 ore cultul divin pentru popor. În curându frumoșă biserica se umplu de credincioși; Dl Vicariu Dr. I. Popu, asistat de preoții tractuali: P. Verticu, Gh. Domide, V. Dumbrava, I. Bulbucă, I. Dologa și A. Precupu, oficia cu demnitate s. Liturgia și parastasul pentru fericitul președinte al Asociațiunei Georgiu Barițiu, ear puternicul „chor al plugarilor“ esecută cântările religioșe. Cultul divin se termină cu un valoros cuvânt bisericesc, în care celebrantele areta poporului însemnătatea Asociațiunei, întreșându prin istoria înființării, dezvoltării și meritelor ei și chipul meritatului ei președinte.

La 11 ore se deschise adunarea în sala cea mare a gimnasiului, carea abia putea încăpe numărul public din loc și giur. Cuvântarea presidială, pusă în fruntea foii noastre de astăzi, a fostă întimpinată, adeseori întreruptă și în fine urmată de viile aclamațiunii ale auditoriului. Prete totu pertractările, conformu programei publicate în Nr. premergătoriu al acestei foi, au decurs în regulă și bună ordine, ear rezultatul lor se vede din procesele verbale, ce se voru publica aici.

Trecându dar preste partea oficială, carea arătă unîmbucurătorîi progresu alu Asociațiunei, amintimû, că banchetulû s'a ținutû în sala de gimnastică, s'a începutû pe la 3 ore, a fostû bine gătitû și bine servitû, fiindû de ajutoriu și tinerii gimnasiali. Toastulû primû pentru Maiestatea Sa, preagrațiosulû împêratû și rege apostolicû alû nostru Francisc-Iosif I., ținû de dlû vice-președinte Dr. Ilarionû Pușcariû, și ascultatû de tótă adunarea rădicată, a fostû însoțitû de respectuóse aclamațiunii, de bubuitulû tréscurilorû și de imnulû poporalû. Nu ne va fi cu' puțină, a numêra tóte entusiastele toaste, ce s'aû rădicatû; însemnămû însă alû dlui vicariû Dr. *Fopû* pentru dlû vice-președinte, alû dlui director *Ciocanû* pentru comitetû, alû dlui *Papiû* pentru organele administrative ale comitatului, în specialû pentru dd. vicespanû conte *Lazarû* și protopretorû *Bodó*, cari erau de față, mulțumita vice-comitelui (în limba maghiară) și urări pentru prosperarea Asociațiunei, alû scriitoriului acestorû șiruri pentru Năsêudenî, ale dd. Dr. *Bunea*, Dr. *Hossu*, Gh. *Domide*, N. *Garoiû*, N. *Müller* (în limba germană) ș. a. La espresa și repețita dorințã a fruntașilorû nostri din Năsêudû facemû sê urmeze aici toastulû în poesiã, ținû

In onórea Năsêudenilorû.

Coloniî Divului Traianû în Dacia s'așezã,
 Și ca la „Patrușeci de Sfinți“ pãmêntulû inuievã;
 Aratrulû sparge țelina, pãdurile resunã,
 Și sate și cetãți rêsarû sub aquila strãbunã.
 Ear cândû potopulû gințilorû ajunge la hotare,
 Și Leru-Domnulû plécã dreptû spre a lorû întimpinare,
 Atunci coloniî ca orfanî sê 'mprãscîã prin lume,
 Și veacuri trecû de nu auđi nicî chiarû de alû lorû nume.
 Încetû încetû s'adunã iar la vétãra pãrintescã,
 Ca ce a rêmásû din vijeliî se stringã, se grijescã;
 Barbariî vinû, barbariî trecû, Românulû fî petrece,
 Și unde unulû a căđutû, resarû în locu-î dece.
 Așa se scurgû vecimile, ca ținle dupã ținle,
 Cãmpiile cocû grãnele, Carpațiî dau asile;

Cu binele se 'mprietinesc, cu relele dau peptul, —
Dar mai pre susu de sabia punu totdeauna dreptul.

Si iataganul celu cumplitu candu fulgera spre tera,
Colonii giuru de giuru se stringu si *legiuni* prepara,
Se'nfrunte ordele, ce vinu s'aduca mortii si ciume,
Si *Someseni* si *Borgoveni* in sboru isi facu renume.

Aratrulu, arma portă ei cu brațu de bărbăția,
La turme, 'n agri si 'n resbelu sunt focu de vitejia;
La toti dusmanii 's cunoscuti „Romani de departe“,
Cu sange de eroi roșescu câmpiile lui Marte.

Cântat'amu ađi treideci de ani serbarea seculară,
De cand ei portă armele si 'n tera si 'n afara,
Cand in Ceneda desvelesc a steagului coronă,
Si vedu a Duceului supremu scriptura si iconă.

Corona portă marcele „Credinta si Constanta!
Vo! v'ati luptatu si-ati suferitu in sânta alianță“!
Lăsați-me se cantu si ađi onorea loru salvata:
Romani lasara la Romani „Virtutea re'nviata“*).

Dormiti in pace, bravi parinti, si fii Ve urmeze,
Virtutea Vostra neamu de neamu in peptulu loru viieze;
Si-atunci dusmanii voru audii, aduca-i nordulu, sudulu:
„Romanu amu fostu, sum, voiu se fiu!“ — Trăiesca Năseudulu!

Dupa frumosulu banchetu ospetii se imprasciara, standu
seu umblandu grupuri grupuri in povesti prietinesci.

Dar una ospetii vorbiau, si alta gazdele faceau.

La 6 ore innoite tunete de trescuri, piata si strada
principală se ilumineza, musica resuna, si eata unu frumosu
conductu de torțe vine cu musica in frunte si se opresce
dinaintea casei președintelai, a „cuartirului generalu“. Alter-
nandu piese de musică si de cantari, conducatoriulu Ge-
orgiu Tomuța, economu năsăudeanu, saluta adunarea ge-
nerala a Asociatiunii si in ea pre președintele ei, si cu
cuvinte simple, dar pline de vietă îi uraza vietă lunga si fericita.
Președintele, incungiuratu de „statulu majoru“, mulțumesc
braviloru Năsăudenii, îi incredinteză de viulu interesu alu

* Veđi G. Barițiu: Ist. reg. II. rom. de granița, — „Tel. Rom. Nr. 72 1863.

Asociațiunei pentru binele poporului și îi îmbărbătează a-î da mână de ajutoriu la împlinirea chiămărei ei. Cu puternice „Se trăiescă!“ conductulă plécă și traverséză stradele principale, ear óspeții cu priimitorii lor petrecú restulú serei în sinulú familiilorú.

Diminéta la 10 óre se ține a doua ședința. Comisiunile esmise reportéză, se face alegerea de președinte pentru restulú periodulú presentú, asemenea de secretarú II. și de cassarú; apoi se ascultă cu plăcere disertațiunea dlui B. *Bașota* despre învingerile Romanilorú asupra Dacilorú, și fiind terminate obiectele de pertractare ale acestei sesiuni, vice-președintele, aclamatú cu vivacitate, prin cuvinte însuflețite rădică ședința, ear Dlú Vicariú Dr. Popú, îi mulțumescce pentru înțelepta conducere și uréză Asociațiunei progresú și succesú.

După vesele petreceri prin familii publiculú se întrunescce de nou, și adecă la balul, ce se arangéză în sala de gimnastică frumosú decorată, unde cu plăcere petrece până 'n ȝiorii. Portulú naționalú este bine reprezentatú, cu deosebire specialitatea de pe Someșú și dela Bărgăú. La međulú noptii „Călușerulú“ și „Bătuta“, jucate de 12 studenți, seceră aplause entusiaste. Premiulú de 2 galbiní pentru costumulú naționalú, gătítu de mânilé ei, îlú câștigă o fetiță Borgovancă, împărătesculú ei nume *Sabina Duca*.

Cu acestea aú trecutú ca órele ȝilele adunării generale dela Năséudú, și nici unú incidentú n'a innuoratú cerulú celú albastrú; singurú numai depeșa despre eșirea din viétă a meritatulú fostú secretarú II. și directorú alú scólei de fete a Asociațiunei Dr. *Ioanú Crișianú*, ni-a adusú aminte, că și în ȝilele de bucuriă omulú stă sub scepтрulú ursitei. —

În diminéta următoare toți membrii comitetulú împreună cu alți óspeți se aflară la locuința președintelú. Încă o stringere de mână cu frații Năséudení adunați acolo, încă o mulțumită pentru nobila ospitalitate, încă o salutare și unú: „La

revedere la Sebeșu!" și însoțit de urări frățesci, conductul salutându în dreapta și în stânga ese din opidul de atâte frumoșe reminiscențe. „Rămasu bunu!" — „Călătoria bună!" — Trăiescă Năsăudul!

Z. Boiu.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Zidirea unei noue catedrale în Bucuresci. Mitropolitul, ministrul de culte și primarul capitalei s'au întrunit, spre a lua în mână zidirea unei noue catedrale mitropolitane în Bucuresci. Statul a votat spre acestu scopu 5 milioane lei, se crede însă că va trebui celu puținu de 4 oră atâta. La această zidire monumentală aru fi a se lucra 15—20. ani.

Principele Carolu. Primogenitul principelui Ferdinandu și principesei Maria, născutu la Sinaia în noptea spre 3 Octobru a. c., la hotărîrea consiliului ministerialu a priimitu în s. botezului oficiat de Mitropolitul primatu numele Carolu. Fericitul evenimentu a fostu sêrbatuu cu însuflețire în totă țera, telegramele cu miile au trebuitu să se trâmîta dela Bucuresci la Sinaia cu unu espresu. Frumoșe sunt cuvintele din manifestul M. S. regelui cătră țera, unde aretându poporului românu evenimentul multu dorituu, cu mândria încredințeză pre micul principu venituu în lume „iubirei și devotamentului poporului seuu iubituu“.

Statistica bisericiloru în România. În totă țera sunt 6787 de biserici, dintre cari 218 sunt susținute de statuu, 5909 de comune și 660 de persoane private, prin donațiunii etc. Esistă mai departe 130 de biserici rom. catolice, 18 protestante, 16 armenogregoriane, 28 rusesci (Lipoveni), 305 de Sinagoge și 260 de giamii turcesci (în Dobrogea). Numerul totalu alu preoților și diaconiloru la bisericile române e de 6571, dintre cari 3871 au absolvatuu câte patru, 114 câte șapte clase seminariale, ear 11 au absolvatuu facultatea teologică. Preoții rom. catolici sunt 80, păstorii protestanți 19, armeni 17, lipovanii 19, rabinii și cantorii jidovesci 169, și mehamedani (hogii) 311.

Suveniru din călătoria. Archiducele Franciscu Ferdinandu a făcutuu o călătoria de 10 luni în giurul pământului și zilele trecute s'a reîntorsu la Viena. Acela a purtatuu și de și unu memoriu, scriinduu cu mână proprieă observările sale, și a adusuu preste 40 lăși pline cu anticități și rarități din tôte părțile.

De model. Reuniunea învețătoriloru români gr. or. din distictul X. (Brașovuu) și-a ținutu adunarea generală în zilele de 27, 28 și 29 Septembrie v. a. c., în comuna Măgherușuu, unde nu numai din partea locuitoriloru români, ci și a celoru săsesci a fostu întâmpinată cu totă iubirea. Neîncăpându învețătorii în edificiul

scôlei române, primăria li-a pusă la dispoziție sala cea mare a ospătăriei comunale pentru ședințe, precum și o altă sală pentru măsă comună; capelanul și întregul corpul învățătoresc luteran au participat la ședințele reuniunii; capelane și notărese au îngrijit de măsă comună, agricultorul Galter li-a arătat stupina sa și li-a dat informațiunile de lipsă ș. a., așa încât președintele reuniunii, profesorul gimn. I. Popea, se află îndemnat, a aduce în „Gaz. Transilvaniei“ tuturor mulțumita comitetului. Fiă, ca frumoșele exemple se află în patria noastră mulți imitatori, în cele mici ca și în cele mari!

Atentat. Bravul notarul comunal din Satulungu *Ioanu Gavrușu*, funcționar prompt și stimat, membru al Asociației și al multor reuniuni folositoare, a fost atacat în seara de 1/13 Octombrie pe stradă de un asasin, care a tras asupra-i trei focuri. Atacatul a murit în ziua următoare și a fost înmormântat la 4 Octombrie cu rară solenitate, însoțit de veduva cu 5 orfani și un public condolent de mai multe mi. Ucigătorul încă nu s'a aflat.

Charles Gounod, renumitul compozitor francez, a murit în Paris, fiind în etate de 75 ani.

Noii ziarii. La Timișoara va eși cu 1 Ianuarie 1894 un nou ziar cotidian român cu titlul „*Dreptatea*“. După programa publicată acela va sta pe baza programei politice române dela 1881 și va aperi și susține solidaritatea între inteligența și corpul poporului nostru.

Tineri români în armată. La examenul de oficeri de artilerie din estul anului în Sibiu au reușit următorii voluntari români: Antoniu Pușcariu, Constantin Sotiru, Iosif Oca, Victor Petri și Georgiu Viltu.

Liceu nou în Craiova. La 18/30 Septembrie a. c., s'a pus cu mare solenitate petra de temelie a noului liceu din Craiova. Serviciul divin l'a severșit arhierul *Dionisie*, iar însași punerea petrei, cu așezarea în fundament a pergamentului scris de autoritate, o făcu ministrul de culte și instrucțiune publică *Tache Ionescu*.

BIBLIOGRAFIA.

IX. programă a institutului pedagogico-teologic al arhidiecesei ortodoxe române din Transilvania în Sibiu pe anul școlastic 1892/3, publicată de Ioan *Hannia*, director și profesor. *Cuprinsul:* 1. Resumat de istoria computului elementar, de prof. Dem. Comșa. 2. Sciri școlare și cronica institutului. Sibiu, tiparul tipografiei arhidieceșane 1893.

XVII programă a gimnasiului public gr. or. român din Bradu pe anul școl. 1892/3, publicată de Georgiu *Părău*, di-

rectorū gimn. prov. — Cuprinde: A). Unū tractatū din Geometriă, de prof. prov. Dr. Ioanū Radu. B). Sciri scol. de dir. gimn. Sibiiū, tipariulū tipografiei archidieceesane, 1893.

Carte de cetire pentru clasa I. și II. gimnasială și reală, seminare pedagogice și scólele superiøre de fete, de Ioanū Popea, profesorū la gimnasiulū românū din Brașovū. Ediția III, din nou prelucrată. Editura N. I. Ciurcu. Brașovū, 1893.

Nr. 323/1893.

Procesū verbalū

alū comitetulū Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū, luatū în ședința dela 11 Octobree n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarionū Pușcariū, vice-președinte.
Membrii prezenți: Iosifū St. Șuluțiiū, Ioanū Papiū, Parteniū Cosma, Dr. C. Diaconovich, Ioanū Crețu, **Zacharia Boiu** secretariū I, L. Simonescu, cassarū.

Secretariū: Zacharia Boiu.

Nr. 276. Direcțiunea despărțemētului IV (Sebeșū) de pres. 6 Octobree a. c. aterne spre revisiune procesulū verbalū alū adunării generale ținute în 10 Septembrie a. c. în comuna Springū. Din acela se vede:

a) că dlū Zevedeiū Mureșanū a ținutū o disertatiune despre însemnătatea și folosulū măiestriilor ca medii pentru delăturarea causerū serăciei poporului românū;

b) că s'a datū cassarului și comitetului absolutoriū pentru rațiociniulū anului espiratū;

c) că afacerea datoriei S. Piso s'a transpusū comitetului spre cercetare și relateare;

d) că aū întratū dela 13 membri noi pentru diplomă 13 fl., tacse dela membrii ordinari 150 fl., dela membrii pe vieță 100 fl., pentru „fondulū Barițiū“, 79 fl. 70 cr., cu totulū 404 fl. 97 cr., și s'aū înaintatū aici suma de 342 fl. 30 cr.;

e) că statorirea bugetului, precum și a locului pentru procsima adunare generală s'a concređutū comitetului despărțemētului.

— Conclusele adunării generale sē iaū spre sciință, esprimēndu-se aceleia complăcerea comitetului centralū pentru zelulū arētatū intru promovarea intereselorū Asociațiunei. Suma întratā se cuitēzā și se transpune la cassa Asociațiunei. (Ex. Nr. 463/1893).

Nr. 277. Directorulū scólei civile de fete Dr. I. Crișianū dto 5 Octobree a. c. Nr. 14 aterne spre revisiune protocolulū conferenței ținute la 2 Octobree n. a. c.

Din acela se vede:

1. Planulū de învățamētū și alū órelorū pentru cursulū complementarū.

2. Că institutulū „Albina“ a donatū pentru acēstā scólă 8 mașine de cusutū.

3. Că programa scôlei pe anul 1892/93 s'a tipărită după praca de mai înainte.

4. Că se recomandă iertarea didactrului pentru mai multe eleve.

5. Că conclusele comitetului privitoare la deosebitele obiecte s'au executat, resp. s'au luat spre sciință.

— 1. Cu privire la planul de învățământ în cursul complementar, afacerea se conrede dlui vice-președinte Dr. Ilarion Pușcariu ca delegat al comitetului, cu aceea, că remunerațiunea pentru profesorii ordinari rămâne ca în anul trecut la 100 fl., afară de profesorul suplent Dr. V. Saftu, a cărui remunerațiune preste totu se statorcesce cu 400 fl., pentru lucrul de mână și economia de casă se angajiază d-șora Maria Romanu cu 200 fl., în fine didactrul anual pentru elevele din cursul acesta se statorcesce cu 20 fl. pe anul scolar.

2. Se însărcinează direcțiunea, a îngrijii pentru inducerea în inventariul scôlei a mașinelor de cusut.

3. Cu privire la tipărirea programei scôlei au a se observa cele dispuse din partea comitetului.

4. Elevelor recomandate se iartă didactrul pentru anul scolar 1893/94.

5. Despre conclusele de sub punctul acesta se ia act. (Ex. Nr. 464/1893).

Nr. 278. Dlă Vasilie Bașota aterne o rată de 10 fl., din contribuirea sa de 100 fl., subscrisă pentru fondul Barițiu.

— Se adeveresce primirea, și suma se transpune la cassă. (Ex. Nr. 466/1893).

Nr. 279. Dlă Ioan Hăteganu, v. prot. al Dergei, de pres. 7 Octob. a. c. aterne suma de 36 fl. 90 cr., colectați în tractul seș pentru „fondul Barițiu“.

— Se adeveresce primirea, și suma se transpune la cassă, ear listele se transpun redacțiunei „Transilvaniei“ spre publicare. (Ex. Nr. 467/1893).

Nr. 280. Dlă I. Hențiu de pres. 7 Octob. a. c., aterne din partea casei de păstrare Seliște 5 fl. pentru fondul „Barițiu“.

— Se adeveresce primirea sumei de 5 fl., carea se transpune la cassă, ear lista se comunică redacțiunei „Transilvaniei“ spre publicare. (Ex. Nr. 468/1893).

Nr. 281. Comisiunea esmisă pentru procurarea portretelor președinților Asociațiunei de pres. 7 Octob. n. a. c. arată, că au sosit dela firma „Filip Schaeffers Nachfolger“ din Viena și portretele președinților V. B. bar. Popp, Iacob Bologa și Georgiu Barițiu la 60 fl., și propune, a se asemna la cassă prețul portretelor și speselor de transport în sumă totală de 193 fl. 51 cr.

— Se asemnează la cassa Asociațiunei suma totală de 193 fl. 51 cr. (Ex. Nr. 469/1893).

Nr. 282. Cassarul Asociațiunei dlă L. Simonescu de pres. 7 Octob. n. a. c. arată, că prin conclusul dto 16 Sept. a. c. Nr. 394 s'a urcat subvențiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei

la suma de 2418 fl. 69 cr., și că în sensul acesta a amendat proiectul de buget.

— Spre știință. (Ex. Nr. 472/1893).

Nr. 283. Ilustritatea Sa episcopul Lugojuului Victor Mihaly dto 16 Septembrie a. c. Nr. 1585 arată la Nr. 276/1892 pașii întreprinși pentru colectarea diplomelor nobilitare ale familiilor române din diecesa sa, și cere informațiune în privința trimiterei și restituirii acelor.

— Pe lângă exprimarea mulțumitei, Ilustr. Sa Dl. episcop este rugat, a dispune transmiterea acelor documente la comitetul Asociațiunii. (Ex. Nr. 474/1893).

Nr. 284. Secretarul II. dl. Dr. A. Frâncu de pres. 12 Octombrie a. c. din cauze sanitare și pentru înmulțirea agendelor sale renunță la postul de secretar al Asociațiunii, precum și la calitatea sa de membru suplent al comitetului.

— Cu regret se ia la cunoștință renunțarea dlui secretar II. Dr. Amos Frâncu, și aceea se va aduce la cunoștința adunării generale pentru îndeplinirea posturilor vacante, ear cu purtarea agendelor secretarului II se însărcinează secretarul I. (Ex. Nr. 179/1893).

Nr. 285. Dl. Simion Stoica, medic cercual în Rodna veche, de pres. 12 Octombrie așterne disertațiunea sa despre „Apa de beut”, destinată a se citi în adunarea generală din Năsăud.

— Afacerea se conrede presidiului. (Ex. Nr. 481/1893).

Nr. 286. Directorul școlii civile de fete a Asociațiunii dl. Dr. I. Crișian de pres. 12 Octombrie a. c., abdice din cauze sanitare la acest post, mulțumind comitetului pentru încrederea, de care s'a bucurat, și dorind școlii prosperare și înflorire.

— Cu părere de rău se primesce abdicarea în cestiune, exprimându-le dlui Dr. I. Crișian mulțumita comitetului pentru zelosa și conștiințioasă purtare a acestui oficiu în restimp de 2 ani. Ear directoratul devenit vacant se conrede în mod provisoriu pentru restul anului școlar 1893/94 dlui învățător Dr. V. Bologa. (Ex. Nr. 487/1893).

Nr. 287. Administrațiunea „Telegrafului Român” de pres. 12 Octombrie a. c. așterne contul de 4 fl. 50 cr., pentru diferite publicațiuni.

— Suma de 4 fl. 50 cr., se asemnéază la cassă spre solvire. (Ex. Nr. 484/1893).

Sibii, d. u. s.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Zacharia Boiu m. p.,
secretariu I.

Verificarea acestui proces verbal se conrede dlor: Iosif St. Șuluțiu, Parteni Cosma și Dr. C. Diaconovich.

S'a cetit și verificat. Sibii, în 19 Octombrie 1893.

Iosif St. Șuluțiu m. p. Parteni Cosma m. p. Dr. C. Diaconovich m. p.